

Avancement fra 2den til 1ste Klasse. Jeg henstiller derfor til den højtærede Minister, at det, saa vidt det er gørligt og med Hensyntagen til de paagældendes Kvalifikationer, maa blive de ældste, der rykke op i 1ste Klasse, saaledes at de ikke staa i Stampe og blive forbigaaede af yngre Kræfter; det er jo af den Slags Ting, der gør ondt, naar det sker. Jeg tvivler ikke om, at den højtærede Minister, saa vidt gørligt, som sagt, vil tage Hensyn til denne min Henstilling.

Lunn: Inden dette Lovforslag forlader Landstinget som vedtaget, maa det være mig tilladt at give Udtryk — lad det ogsaa være et svagt Udtryk — for den store Uvillie og den større Bekymring, der er til Huse i vide Kredse i dette Land og for Resten ogsaa i denne Sallige overfor Lovforslaget. Jeg vil af politisk Forsigtighed støtte mig væsentligst til mine nedskrevne Tanker.

Det er ikke Uvillie overfor de høje Lønninger, ej heller Bekymring over, at Statskassen ikke skal være i Stand til at yde dem, der ligger til Grund for mine Udtalelser, skønt der i dette Øjeblik, hvor Landet hærges af en Erhvervskrise, der fremfor alt vel blotter de to Ting, at Danmark nu snarere er et fattigt Land end et rigt, og at vi alle i dette Land have levet over Evne og gjort større Udgifter, end Landet havde Raad til — skønt der i dette Øjeblik, siger jeg, havde været Anledning til at spørge, om den hele ængstende finansielle Situation, som var indtraadt, da Finansministeren døde, der havde planlagt den hele Lønningsreform, ikke burde have manet Regering og Rigsdag til at tage Sagen under fornyet Overvejelse. Man kunde ved midlertidige Lønningstillæg, hvor saadanne tiltrængtes, have raadet Bod paa al den Nød og Trang, der utvivlsomt er til Stede i de Etater og Embeder, hvor der endnu lønnes efter gamle, nu fuldstændig utilstrækkelige og forældede Lønningslove, men som ikke kan være til Stede i de her omhandlede Etater med deres ganske ny Lønningslove; heller ikke mellem Landpostbudene, hvis Lønningslove passerede Landstinget for et Par Dage siden.

Jeg værger mig og enhver Menings-

fælle paa dette Omraade mod at blive opfattet som en Fjende af Lønningsforhøjelse og Forbedring af de smaatstillede Kaar. Min personlige Stilling til Spørgsmaalet fremgaar af den Kendsgerning, at paa mine Ejendomme betales den højeste Dagløn i den Egn, og det Princip er herskende, at ingen afskediges paa Grund af Alderdom eller Svaghed. Men skønt jeg altsaa fuldt ud billiger, at Staten bringes til at styre sin Bedrift efter samme humane Princip, og derfor glæder mig over, at Staten giver god Løn og indfører Pensionsret efterhaanden for *alle* sine Tjenere, maa jeg beklage det, naar Staten benytter sin Overmagt til at lønne sine Tjenere saa højt, at disse derved løftes helt ud af det økonomiske Niveau, hvor de høre hjemme, og gøres til en højere Kaste. Thi derved bevirkes, at Privaterhvervenes Arbejdere gøres mere eller mindre til en Pariakaste, og det er den sørgeligste Ulighed, der kan tilvejebringes, fordi den maa skabe ulægelig Utilfredshed og Gæring. Det kan jo nemlig ikke være anderledes, end at hver enkelt Arbejder under de private Erhverv vil have en Følelse af, at det er ved Hjælp af hans Erhvervs Skatter, altsaa ogsaa gennem hans egne Skatter, at Statskassen bliver i Stand til at give sine Tjenestemænd, der hidtil vare hans Ligemænd, og Ligemænd med Erhvervslivets Arbejdere i det hele, en Lønforhøjelse, som løfter dem op i en højere Sfære, og det vil han jo anse for en blodig Uret. Jeg skal ikke uddybe dette Spor videre, men blot fremhæve, at en æret Taler i Folketinget har godtgjort, at der ved denne Lov fastsættes for Folk uden Fordannelse Lønninger, som overgaa, hvad de bedst lønnede faglærte Arbejdere gennemsnitlig kunne have ud af deres Arbejde, endda disse sidste ingen Pensionsret have eller kunne faa; men tværtimod deres Arbejdsevne og altsaa deres Indtægt maa aftage med Alderen. Og ikke nok med, at Loven indeholder denne Spire til berettiget Misfornøjelse og Gæring hos dem, der staa udenfor, overfor dem, der ere slupne ind i Kanaans Land under Statens beskyttende Vinger — nej, den er ogsaa farlig paa anden Maade. Alt Statsarbejde, der ligger udenfor dette her i Loven omhandlede, maa jo nu med Hen-